

КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА УКРАЇНИ

**СТАЛИЙ РОЗВИТОК
І НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА**

Київ 2017

Міністерство культури України
Український центр культурних досліджень

**КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА УКРАЇНИ:
СТАЛИЙ РОЗВИТОК І НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА**

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

20 квітня 2017 р.

Том перший

*Схвалено до друку Рішенням Вченої ради
Українського центру культурних досліджень
Міністерства культури України
Протокол №2 від 28 квітня 2017 року*

Щорічне наукове видання

1'2017

Київ – 2017

УДК 351.85:008 (477) (063)
К 906

Культурна спадщина України: сталий розвиток і національна безпека: Зб. наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції, 20 квітня 2017 р., Київ / Український центр культурних досліджень ; заг. ред. О.А. Буценка [та ін.] ; [упор. Босик З.О. ; відп. ред. Телеуця В.В.]. — К. : НАККіМ, 2017. — Т.І. — 174 с. — 256 с.

ISBN 978-966-452-250-9

Збірник упорядковано за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Культурна спадщина України: сталий розвиток і національна безпека», яка проведена Українським центром культурних досліджень 20 квітня 2017 р. Наповнення рубрик конференції охоплює актуальні питання в контексті політики держави щодо сталого розвитку і національної безпеки культурної спадщини, акцентуючи увагу на тенденції дослідження, збереження, популяризації, менеджменті, ролі освітніх і наукових організацій та передачі кращих практик у збереженні нематеріальної культурної спадщини, а також знань і навичок у сфері культурології, етнології, філології, педагогіки України та інших країн.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, студентів, а також усіх, хто цікавиться культурною спадщиною, культурною політикою, культурою, етнологією, філологією.

Редакційна колегія

Буценко О.А., в.о. директора Українського центру культурних досліджень (УЦКД), (головний редактор); **Дем'ян В.В.**, учений секретар УЦКД, нац. координатор проекту COMUS, нац. експерт; **Бітаєв В.А.**, доктор філос. наук, професор, член-кор. НАМ України, академік АН вищої освіти України та Української АН, засл. діяч мистецтв України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, начальник Науково-організаційного управління НАМ України; **Чернець В.Г.**, доктор філос. наук, професор, ректор НАККіМ; **Богуцький Ю.П.**, академік Національної академії мистецтв (НАМ) України, кандидат філософських наук, професор, директор Інституту культурології Національної академії мистецтв України, віце-президент НАМ України, віце-президент Асоціації культурологів України, засл. діяч мистецтв України; **Герчанівська П.Е.**, доктор культурології, професор, зав. кафедри культурології НККіМ; **Чміль Г.П.**, доктор філос. наук, академік НАМ України; **Івановська О.П.**, доктор філол. наук, професор, завідувач кафедри фольклористики Інституту філології КНУ ім. Тараса Шевченка; **Арабаджі О.С.**, канд. географічних наук, доцент, проректор Мелітопольського ДПУ ім. Б.Хмельницького; **Босий О.Г.**, канд. іст. наук, професор кафедри теорії та історії мистецтва Інституту декоративно-прикладного мистецтва та дизайну ім. Михайла Бойчука; **Босик З.О.**, канд. культурології, зав. відділу регіонального культурного розвитку УЦКД; **Бриль М.М.**, канд. психол. наук, с.н.с. УЦКД; **Дондюк А.М.**, канд. філос. наук, с.н.с. Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди; **Павленко І.Я.**, професор кафедри фольклористики Інституту філології КНУ ім. Тараса Шевченка, засл. діяч культури України; **Пошивайло І.В.**, канд. іст. наук, засл. діяч культури України, генеральний директор Музею Революції Гідності; **Снігирьова Л.М.**, канд. філол. наук, доц., с.н.с. УЦКД; **Телеуця В.В.**, канд. філол. наук, доц., зав. відділу культурної політики УЦКД.

Рецензенти

Волков С.М., доктор культурології, професор, заступник директора Інституту культурології НАМ України; **Дмитренко М.К.**, доктор філол. наук, професор, провідний науковий співробітник відділу української та зарубіжної фольклористики ІМФЕ імені М.Т.Рильського НАН України; **Молодиченко В.В.**, доктор філос. наук, професор, ректор Мелітопольського ДПУ ім. Б. Хмельницького.

*Схвалено до друку на засіданні Вченої ради
Українського центру культурних досліджень Міністерства культури України,
протокол № 2 від 28.04.2017*

Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
За точність викладених фактів та коректність цитування відповідальність несе автор.

УДК 351.85:008 (477) (063)

ISBN 978-966-452-250-9

©УЦКД, 2017
© Автори, 2017

ЗМІСТ

Буценко Олександр Алімович Охорона культури спадщини: аксіологічний аспект	6
Біляєв Костянтин Анатолійович Козацькі пісні Дніпропетровщини	12
Бойченко Валентина Федорівна Деякі взірці хатніх ікон з образом Божої Матері з музейної колекції НМНАПУ	15
Босий Олександр Георгійович Традиційна символіка як етнозахисний елемент культури	23
Босик Зоя Олександрівна Актуалізація традиції в нематеріальній культурній спадщині	31
Денисюк Жанна Захарівна Культурно-інформаційний контекст розвитку постфольклору інтернет-середовища	35
Костюк Віта Вікторівна Роль ЮНЕСКО у сфері охорони нематеріальної культурної спадщини України	37
Лістунова Ліана Олегівна, Мицик Сергій Васильович Досвід Миколаївського коледжу культури і мистецтв у збереженні та популяризації традиційних народних ремесел південної України	39
Любимова Анастасія Яківна Козацькі пісні Дніпропетровщини: досвід, сучасність, перспективи	44
Минтус Людмила Миколаївна Передача знань та вмінь з переборного ткацтва молодому поколінню у ДПТНЗ «Кролевецьке ВПУ»	49
Михейцева Катерина Александровна К вопросу о менеджменте культуры или о том, как важно быть серьезным	51
Мойсеєнко Валентин «Карта» з о. Бронхольм, як свідчення існування спільного культурного простору на теренах Європи.....	54

Назаренко Людмила Станіславівна Унікальна колекція кахель Петра Гаврищів (Збірка Національного музею народної архітектури та побуту України)	60
Олійник Вікторія Вікторівна Коцан Василь Васильович Проблеми та перспективи популяризації традиційних ремесел карпатського регіону засобами Закарпатського музею народної архітектури та побуту	65
Онуфрієнко Олена Петрівна Творча та життєва біографія Лесі Українки в культурній спадщині: до питання вироблення методики її збереження та популяризації	71
Осадча Олена Анатоліївна Проблема часу у композиційній системі ікони	76
Паранько Надія Петрівна Мистецтво творення одягу-яскрава складова культурної спадщини українського народу	79
Петрова Наталія Олександрівна Нематеріальна культурна спадщина: до питання про форми збереження та популяризації в медіапросторі сучасної Одеси	83
Причепій Євген Миколайович Народний рушник і знаки зодіаку	90
Росул Тетяна Іванівна Кошицька радіостанція як чинник формування соціокультурного середовища підкарпатської русі (1934-1938 рр.)	96
Русінова Тамара Володимирівна Народне харчування поліщуків – страви свят календарного циклу	100
Самохвалова Алла Василівна Хореографічний фольклор Рівненського Полісся (за матеріалами польових досліджень)	119
Серебрякова Тетяна Василівна Українська книга на перехресті історії: видання періоду Української революції 1917-1921 рр. у фондї Миколаївської ОУНБ ім. О. Гмирьова (до 100-річчя Української революції 1917-1921 рр.)	123

Снігирьова Лілія Михайлівна Актуалізація нематеріальної культурної спадщини	128
Стеф'юк Іванна Іванівна Словесні фольклорні жанри Буковини як предмет нематеріальної культурної спадщини: тенденції збереження та популяризації	132
Стеф'юк Роман Косівське училище прикладного та декоративного мистецтва Львівської національної академії мистецтв – визначний осередок мистецьких та культурних традицій Гуцульщини	135
Телеуця Валентина Василівна Ефективність використання об'єктів (елементів) нематеріальної культурної спадщини Півдня України в туристичній галузі	138
Топилко Олег Васильович Іван Степанович Мазепа і Києво-Печерська Лавра (з досвіду проведення музейного дійства «гетьман І. Мазепа в контексті світової культури»)	143
Холевінська Ярина Іванівна Музика в сучасних умовах виховання школярів	149
Чебаник Василь Якович Графічний образ української мови як питання національної безпеки	154
Чуркіна Вікторія Григорівна Ноосферна модель розвитку цивілізації, цінності освіти та культури	156
Ян Ірина Миколаївна Роль українського музично-драматичного театру у збереженні національно-культурної ідентичності української нації (кінець XIX – початок XX ст.)	164

3. Ivashkiv G. Decor Ukrainian folk ceramics XVI – 1 half. XX centuries / GA Ivashkiv. - Lviv, 2007. — S. 375, 429.
4. Lashchuk Yu Pokutska ceramics / Yu Lashchuk. — Opishne. — S. 87–89.
5. Ibid. — P. 89.
6. Ivashkiv G. Decor Ukrainian folk ceramics XVI – 1 half. XX centuries / G. Ivashkiv. — Lviv, 2007. — S. 375, 429.

УДК 069(477.87)

Олійник Вікторія Вікторівна

кандидат культурології, доцент, доцент кафедри
суспільних дисциплін Мукачівського державного університету

Коцан Василь Васильович

кандидат історичних наук, директор Закарпатського НМАП

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ТРАДИЦІЙНИХ РЕМЕСЕЛ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ ЗАСОБАМИ ЗАКАРПАТСЬКОГО МУЗЕЮ НАРОДНОЇ АРХІТЕКТУРИ ТА ПОБУТУ

У статті розглянуто культурно-дозвіллеві, мистецькі, освітні та інші форми збереження й популяризації традиційних ремесел Карпатського регіону. Проаналізовано проблеми та перспективи збирання, збереження та вивчення пам'яток народного ремісництва, що здійснюються засобами Закарпатського музею народної архітектури та побуту.

Ключові слова: скансен, експонат, ремесла, колекція, музей, фестиваль.

***Олейник Виктория Викторовна**, кандидат культурологии, Мукачевский государственный университет; **Коцан Василий Васильевич**, кандидат исторических наук, директор Закарпатского музея народной архитектуры и быта*

Проблемы и перспективы популяризации традиционных ремесел карпатского региона средствами Закарпатского музея народной архитектуры и быта

В статье рассмотрены культурно-развлекательные, художественные, образовательные и другие формы сохранения и популяризации традиционных ремесел Карпатского региона. Проанализированы проблемы и перспективы сбора, хранения и изучения образцов народного ремесленничества, осуществляемых средствами Закарпатского музея народной архитектуры и быта.

Ключевые слова: скансен, музей, экспонат, промыслы и ремесла, коллекция, фестиваль.

Oliylyk Victoria, Ph.D. culture, Mukachevo State University

Kotsan Vasily candidate of historical sciences, director of the Museum of Folk Architecture and Life

Problems and prospects to promote traditional crafts Carpathian region means Museum of Folk Architecture and Life

The article deals with the survey of cultural, leisure, artistic educational and other ways of preservation and popularization of traditional crafts of the Carpathian region. Problems and perspectives of collecting, storing and studying samples of folk handicrafts carried out by means of the Transcarpathian museum of folk architecture and life are analyzed.

Keywords: open air museum, museum, exhibit, crafts and trades, collection, festival.

Сучасний процес етнонаціонального відродження в Україні з необхідністю передбачає дослідження, осмислення та популяризацію етнокультурної спадщини. Відзначимо, що унікальні пам'ятки, котрі репрезентують традиційну культуру Карпатського регіону, зберігаються та експонуються в Закарпатському музеї архітектури та побуту.

Зауважимо, що не зважаючи на поживлення етнографічних студій та мистецьких розвідок, на Закарпатті деякі види ремісництва та декоративно-прикладного мистецтва є призабутими та потребують більш детального вивчення, відродження та пропагування на широкий загал. У зв'язку в цим також набувають актуальності питання «оживлення» експозицій та повернення автентичності свят і обрядів як невід'ємних складових традиційної культури поліетнічного Закарпаття.

Нині багате музейне зібрання нараховує понад 16 тисяч одиниць зберігання. З них – близько 4 тисяч пам'яток матеріальної культури, розташованих на території постійно діючої експозиції під відкритим небом, яка складає архітектурний ансамбль музейного села. Загалом у музеї експонується велика кількість цікавих для огляду взірців народних промислів, що популяризувалися з давніх часів на Закарпатті. Цікавим для відвідувачів є замкнений двір – гуцульська гражда із села Лазещина Рахівського району. Відмітимо, що окрасою інтер'єру гуцульської хати є дерев'яні вироби, котрі відзначаються особливим багатством і барвистістю різьби. С. К. Маковський в праці «Народне мистецтво Підкарпатської Русі» так пише про популярність різьбярства на Закарпатті: «У всіх хатах, що подалі від великих доріг, можна побачити маслянки, фляги, дійниці, а також скрині і самопрядки з різьбленим узором.... Не перевелись гуцули, котрі змайструють точно такий же предмет з усіма ... оздобами старини...» [8, 397].

Багатство різноманітності форм гончарного посуду Закарпаття приваблює відвідувачів до експозиції інтер'єру кімнати хати з Іршавщини. Житло прикрашене орнаментованими тарілками, розвішаними по стінах. Вони приваблюють особливою виразністю і багатством візерунків. Г. Івашків, розглядаючи гончарне ремесло у своїй праці «Декор української народної кераміки XVI – першої половини XX століть», згадує про особливу композиційну побудову насичених орнаментами гончарних виробів Закарпаття [6, 125].

Увагу відвідувачів привертає також угорське та румунське житло, де розміщується чи не найбільша в музеї під відкритим небом колекція домотканих виробів. Зауважимо, що ткацтво, як і виготовлення народного одягу та вишивка, були найбільш поширеними та масовими ремеслами на Закарпатті. До кінця 30-х років XX ст. більшість потреб у тканинах селяни забезпечували собі домашнім виробництвом. У кожній сім'ї були виготовлені з дерева ткацькі верстати («кросна»), а кожна жінка вміла прясти, ткати і вишивати. «На ткацькому верстаті виготовлялися різні вироби, що широко використовувалися в народному побуті – традиційний одяг, господарський (побутовий, інтер'єрний) та обрядовий текстиль. Від одягу до покрівця (доріжки для підлоги), від рушника до міхів та лантухів для збіжжя.... – усе це виготовлялося вдома умілими жіночими руками» – згадує Сакалош О.М. у своїй праці «Традиції ткацтва на Берегівщині» [12, 204].

Не можемо оминати увагою і наймасштабнішу по кількості, розмаїттю барв, крою і технік вишивання експозицію народного одягу етносів Закарпаття, що змістовно представлена у всіх житлових об'єктах скансену. Дана виставка дає можливість глядачам заглибитися як і у загальноукраїнський контекст традиційної культури місцевого українського населення, так і у виразні етнографічно-територіальні та етнічні особливості в народній культурі угорського та румунського населення Закарпаття [7, 153]. З давніх часів народні майстри приділяли особливу увагу створенню буденного та святкового одягу, адже як відомо, за сорочкою і багатством її декорування населення Закарпаття часто визначало соціальний стан її власників.

На відміну від представлених вище і нині популярних народних ремесел Закарпаття, залишається актуальним питання збереження та відтворення призабутих: ковальства, архітектурної різьби та етно-меблярства, котрі ще потребують послідовного вивчення технології створення та автентичних оздоб. Зусиллями народних майстрів та наукових співробітників Закарпатського музею народної архітектури та побуту, проводиться розробка спеціалізованих освітніх програм для популяризації призабутих видів декоративно-прикладного мистецтва краю.

На постійній основі в музеї діють різноманітні мистецькі виставки. Відмітимо, що на території скансену працівники музею постійно влаштовують

цікаві акції, майстер-класи, інтерактивні заняття з елементами квесту, презентації результатів роботи музейної студії традиційної вишивки, організують спеціалізовані програми різного виду діяльності для різних категорій відвідувачів [1, 16; 4, 6; 5, 5].

Відмітимо, що в даному музеї, як і в інших українських скансенах [10, 2], активно запроваджується тенденція у рамках навчальних програм, творчих перфомансів та фестивалів, відтворення просто неба традиційних ремесел і видів діяльності, що характерні для української народної культури загалом та Карпатського регіону зокрема, до прикладу: писанкарство, призабуті техніки народної вишивки, роботу мірошника, ткача, коваля, гончара, тесляра, пасічника і багато інших. Відвідувачам музею пропонується спробувати свої сили під керівництвом фахівця. Кожен може відчути себе у ролі ткалі вишивальниці чи гончара.

Підкреслимо, що важлива властивість Закарпатського скансену – наявність видовищного елемента і широкі можливості неформального спілкування (під час організації квестів, обрядів, театралізованих вистав, виступів фольклорних колективів) – це зумовлено і розширенням форм міжнародного співробітництва та творчими зв'язками між Закарпатським музеєм народної архітектури та побуту і музеями Карпатського Єврорегіону (м. Ніредьгаза – Угорщина, м. Сянок – Польща, м. Сату-Маре – Румунія). Беручи до уваги спільність обсягу дослідницьких зацікавлень, аналогічні методи роботи і наукові принципи в збереженні історико-культурної спадщини, укладаються двосторонні угоди, на основі яких спільними зусиллями проводяться наукові конференції, семінари, фестивалі народного фольклору, виставки, вивчається міжнародний досвід музейної справи. Без сумніву, цей двосторонній зв'язок слугує справі популяризації вікових надбань, моральних устоїв наших пращурів, вихованню етнічної самосвідомості.

Підсумовуючи вищесказане зауважимо, що система культурно-просвітницької діяльності щодо збереження, відродження і популяризації цінностей традиційного ремісництва та художніх промислів є на Закарпатті складовою частиною сучасного процесу відродження загальнонаціональної культурної спадщини українського народу. Розглянувши нові форми спілкування з відвідувачами, котрі активно використовуються в Закарпатському музеї народної архітектури та побуту виявлено, що дані заходи мають педагогічну, та виховну функції, сприяють поглибленню міжкультурної комунікації.

Література

1. Андял Г.В. Історія і сьогодення Закарпатського музею народної

архітектури та побуту / Г.В. Андял // Дослідження, збереження, відтворення та популяризація культурної спадщини : зб. наук. ст. — Ужгород : Вид-во Олександра Гаркуші, 2015. — С. 5–21.

2. Гудченко З. Музеї народної архітектури України / Зоя Гудченко. — К. : Будівельник, 1981. — 120 с. : іл.

3. Данилюк А. Українські скансени. Історія виникнення, експозиції, проблеми розвитку / Архип Данилюк. — Тернопіль : Навч. книга – Богдан, 2006. — 104 с.

4. Звіт відділу експозиції Закарпатського музею народної архітектури та побуту за 2015 рік / В. В. Коцан. — Ужгород, 2015. — 10 с.

5. Звіт Закарпатського музею народної архітектури та побуту за 2016 рік / В. В. Коцан. — Ужгород, 2016. — 10 с.

6. Івашків Г. Декор української народної кераміки XVI – першої половини XX століть / Галина Івашків. — Львів, 2007. — 253 с.

7. Коцан В. В. Методики і методи вивчення традиційного народного одягу українців Закарпаття / В. В. Коцан // Дослідження, збереження, відтворення та популяризація культурної спадщини : зб. наук. ст. Ужгород : Вид-во Олександра Гаркуші, 2015. — С. 153–167.

8. Маковський С.К. Народное искусство Подкарпатской Руси / Сергей Костантинович Маковский // Вчені Росії про Закарпаття. — Ужгород. : «Гражда», 2009. — С. 397.

9. Мегела М. І. Проблеми фондозбереження в Закарпатському музеї народної архітектури та побуту / М. І. Мегела // Дослідження, збереження, відтворення та популяризація культурної спадщини : зб. наук. ст. — Ужгород : Вид-во Олександра Гаркуші, 2015. — С. 99–106.

10. Маркіна Ю. М. Скансени – інноваційні об'єкти музейного туризму [Електронний ресурс] // Ю. М. Маркіна : сайт геолого-географічного факультету Дніпропетровського Національного університету імені Олеся Гончара. — Режим доступу: <http://www.ggf-dnu.org.ua>.

11. Полак С. І. Популяризація народного мистецтва засобами виставкової діяльності (на прикладі Закарпатського музею народної архітектури та побуту) / С. І. Полак // Дослідження, збереження, відтворення та популяризація культурної спадщини : зб. наук. ст. — Ужгород : Вид-во Олександра Гаркуші, 2015. — С. 220–226.

12. Сакалош О.М. Традиції ткацтва на Берегівщині / О.М. Сакалош // Дослідження, збереження, відтворення та популяризація культурної спадщини : зб. наук. ст. — Ужгород : Вид-во Олександра Гаркуші, 2015. — С. 204–209.

References

1. Andyal G. V. history and present Museum of Folk Architecture and Life / G. V. Andyal // The study, preservation, restoration and promotion of cultural heritage: Coll. Science. c. — Uzhgorod : Printed Alexander Garkusha, 2015. — P. 5–21.
2. Hudchenko Z. Museum of Folk Architecture Ukraine / Zoya Hudchenko. — K. : Builder, 1981. — 120 p. : Ill.
3. Danyluk A. Ukrainian Skansen. History of, exposure, development problems / Arkhup Danyluk. — Ternopil : Training, book-Bogdan, 2006. — 104 p.
4. Report of the Department exhibition Museum of Folk Architecture and Life for the 2015 / V. V. Kotsan. — Uzhgorod, 2015. — 10 p.
5. Report Museum of Folk Architecture and Life for the 2016 / V.V. Kotsan. — Uzhgorod, 2016. — 10 p.
6. Ivashkiv G. Decor Ukrainian folk ceramics XVI – the first half of the twentieth century / Galina Ivashkiv. — Lviv, 2007. — 253 p.
7. Kotsan V. Techniques and methods of studying traditional folk costume Ukrainian Transcarpathia / V. V. Kotsan // The study, preservation, restoration and promotion of cultural heritage: Coll. Science. c. Uzhgorod: Printed Alexander Garkusha, 2015. — P. 153–167.
8. Makovsky S. K. Narodnoye art Podkarpatskoy Rus / Sergey Kostantynovych Makowski // Scientists Russia to Transcarpathia. — Uzhgorod. «Citizenship», 2009. — S. 397.
9. Mehela M. I. fondozberezhennya problems in the Museum of Folk Architecture and Life / M. I. Mehela // The study, preservation, restoration and promotion of cultural heritage: Coll. Science. c. — Uzhhorod : Printed Alexander Garkusha, 2015. — S. 99–106.
10. Markin M. Skansen – the museum features innovative tourism [electronic resource] // M. Markin: Site Geology and Geography Department Oles Honchar Dnipropetrovsk National University. — Access : <http://www.ggf-dnu.org.ua>.
11. Polak S. popularization of folk art means exhibiting (For example Museum of Folk Architecture and Life / S. I. Polak // STUDY, preservation, restoration and promotion of cultural heritage: Coll. Science. In. — Uzhgorod : Type-vo Alexander Garkusha, 2015. — P. 220–226.
12. Sakalosh A. M. weaving tradition in Beregovo / A. M. Sakalosh // The study, preservation, restoration and promotion of cultural heritage: Coll. Science. c. — Uzhgorod : Printed Alexander Garkusha, 2015. — P. 204–209.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ЗБЕРЕЖЕННЯ Й ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ ТРАДИЦІЙНИХ РЕМЕСЕЛ: КУЛЬТУРНІ ПРАКТИКИ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
1'2017**

Том 2

**Упорядник – З.О. Босик
Відповідальний редактор – В.В. Телеуця**

Науковий редактор	<i>Л.М. Снігирьова</i>
	<i>З.О. Босик</i>
Комп'ютерна верстка	<i>З.О. Босик</i>
Коректура	<i>З.О. Босик</i>
Дизайн обкладинки	<i>М.О. Федорін</i>
Відповідальний за випуск	<i>В.В. Дем'ян</i>

Підписано до друку 12.05.2017. Формат 60x84 ¹/₁₆
Друк офсетний. Ум.-друк. арк. 5,12. Обл. вид. арк. 4,76. Тираж 100 прим.
Зам.256

Видавець і виготовлювач
Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв
01015, Київ–15, вул. Лаврська, 9
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів
видавничої справи ДК № 3953 від 12.01.2011.